

Глава пета. НЕЗАВИСИМ ФИНАНСОВ ОДИТ

Чл. 37. (1) На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните и консолидираните финансови отчети на:

1. малки предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период надвишават най-малко два от следните показатели:

- а) балансова стойност на активите - 2 000 000 лв.;
- б) нетни приходи от продажби - 4 000 000 лв.;
- в) средна численост на персонала за отчетния период - 50 души;

2. средните и големите предприятия;

3. предприятията от обществен интерес;

4. средните и големите групи и групите, в които има поне едно предприятие от обществен интерес;

5. предприятия, за които това изискване е установено със закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Независимо от ал. 1 годишните и консолидираните финансови отчети на акционерните дружества и командитните дружества с акции подлежат на задължителен независим финансов одит, с изключение на случаите, когато дружествата отговарят на условията на чл. 19, ал. 2.

(3) Консолидираните финансови отчети и годишните финансови отчети на предприятията, включени в консолидацията, подлежат на независим финансов одит.

(4) На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните финансови отчети на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност, когато за текущата година превишават един от следните показатели:

1. балансова стойност на активите към 31 декември - 1 000 000 лв.;

2. размер на нетните приходи от стопанска и приходите от нестопанска дейност за текущата година - 2 000 000 лв.;

3. обща сума на получените през текущата година финансираня и неусвоени към 31 декември на текущата година финансираня, получени през предходни отчетни периоди - 1 000 000 лв.

(5) На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните финансови отчети на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност и извършващи дейност по чл. 116 от Семейния кодекс.

(6) Регистрираните одитори, които извършват независим финансов одит на годишни и консолидирани финансови отчети, в одиторския доклад задължително изразяват становище:

1. съответства ли докладът за дейността на финансовите отчети за същия отчетен период;

2. изготвен ли е докладът за дейността в съответствие с приложимите законови изисквания и заявяват дали в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и обстановката, в която то работи, са установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността и посочват характера на невярното представяне;

3. в декларацията за корпоративно управление представена ли е изискваната от съответните нормативни актове информация;

4. предоставена ли е нефинансовата декларация и дали декларацията е изготвена в съответствие с изискванията на този закон;

5. предоставен ли е доклад за плащанията към правителствата и дали докладът е изготвен в съответствие с изискванията на този закон;

6. (нова - ДВ, бр. 26 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) предоставен ли е доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията към годишния финансов отчет и дали докладът отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Глава шеста. **ПУБЛИЧНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ**

Чл. 38. (1) Предприятията публикуват годишния финансов отчет, консолидирания финансов отчет и годишните доклади по глава седма, приети от общото събрание на съдружниците или акционерите или от съответния орган, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) всички търговци по смисъла на Търговския закон - чрез заявяване за вписване и представяне за обявяване в търговския регистър, в срок до 30 септември на следващата година;

2. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) юридическите лица с нестопанска цел - чрез заявяване за обявяване и предоставянето им в регистър на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в срок до 30 септември на следващата година;

3. (изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) останалите предприятия - чрез икономическо издание или чрез интернет, в срок до 30 септември на следващата година.

(2) Когато финансовият отчет първоначално е заявен за публикуване в срока по ал. 1 и е постановен отказ за публикуване по чл. 22, ал. 5 от Закона за търговския регистър и в 14-дневен срок от влизането му в сила е подадено повторно заявление за публикуване, се смята, че финансовият отчет е подаден в срок.

(3) Годишните финансови отчети и докладът за дейността се публикуват във вида и с текста, въз основа на които регистрираният одитор е изразил становището си. На публикуване подлежи и пълният текст на одиторския доклад.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Малките предприятия, които не подлежат на задължителен независим финансов одит, публикуват най-малко баланс/отчет за финансовото състояние и приложение, когато предприятието има задължение за изготвянето му.

(5) По реда на ал. 1 заедно с годишния финансов отчет акционерните дружества, командитните дружества с акции и дружествата с ограничена отговорност, които са средни или големи предприятия или предприятия от обществен интерес, публикуват и информация за предложението на органа на управление за разпределение на печалбата или за покриване на загуба за предходната година и решението на общото събрание на акционерите/съдружниците за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загуба за предходната година.

(6) Годишният финансов отчет на предприятие майка, което изготвя консолидиран финансов отчет, се публикува едновременно с консолидирания финансов отчет на групата заедно с годишните доклади по глава седма към тях.

(7) Когато отчетите и докладите на предприятията по ал. 1, т. 3 се публикуват в интернет, до тях трябва да бъде осигурен свободен безплатен достъп за период не по-кратък от три години след датата на публикуването им.

(8) Предприятията по ал. 1, т. 3 при поискване предоставят информация за мястото, където са публикувани техните отчети и доклади.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Алинеи 1 - 8 не се прилагат за:

1. (доп. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) бюджетни предприятия и еднолични търговци, които не подлежат на задължителен независим финансов одит и еднолични търговци, които не са осъществявали дейност през отчетния период; и

2. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) всички останали предприятия, които не са осъществявали дейност през отчетния период; това обстоятелство се декларира еднократно за първия отчетен период, в който не е осъществявана дейност, с декларация по образец, утвърден със заповед на министъра на финансите; декларацията се публикува в срок до 30 юни на следващата година, както следва:

а) от лицата по ал. 1, т. 1 и 2 - в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;

б) от лицата по ал. 1, т. 3 - чрез икономическо издание или чрез интернет.

(10) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Едноличните търговци по ал. 9, т. 1 не подават декларация, че не са осъществявали дейност през отчетния период.

(11) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Такси по чл. 12, ал. 1, т. 1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел за публикуване на декларациите по ал. 9, т. 2 не се дължат.

(12) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., предишна т. 10 - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Предприятие майка, което едновременно е и дъщерно предприятие (междинна майка) и съгласно приложимите счетоводни стандарти не е задължено да съставя консолидиран финансов отчет, публикува на български език консолидирания финансов отчет на първото предприятие майка, в което междинната майка е консолидирана, в тримесечен срок от крайния задължителен срок за публикуването му от консолидиращото предприятие майка. Заедно с консолидирания финансов отчет се публикуват консолидираните годишни доклади по глава седма и одиторският доклад. Когато предприятието майка е регулирано от законодателството на трета държава, консолидираният финансов отчет се заверява от одитори или одиторски дружества, които извършват одит съгласно законодателството на държавата, приложимо към предприятието майка.

(13) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2016 г., предишна т. 11, изм. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Агенцията по вписванията предоставя в електронен вид на Националната агенция за приходите списъци с предприятията, които:

1. (изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) не са заявили за обявяване годишните си финансови отчети за предходната година в сроковете по ал. 1 и 2; списъкът се предоставя в срок до 31 октомври на текущата година;

2. (изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) са заявили за обявяване в търговския регистър и регистъра за юридическите лица с нестопанска цел декларация по ал. 9, т. 2; списъкът се предоставя в срок до 31 юли на текущата година.

(14) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Списъците по ал. 13 следва да съдържат наименованието на предприятието и ЕИК от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

(15) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) В двумесечен срок от получаване на списъците по ал. 13 Националната агенция за приходите предприема необходимите мерки за извършването на проверки и установяване на нарушения по ал. 1 - 12.

Глава седма. ГОДИШНИ ДОКЛАДИ

Раздел I. Годишен доклад за дейността

Чл. 39. Предприятията изготвят годишен доклад за дейността, който съдържа най-малко следната информация:

1. обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено;

2. анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността, имащи отношение към стопанската дейност, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите; при изготвяне на анализа в доклада за дейността могат да се включат препратки към сумите на разходите, отчетени в годишните финансови отчети, и допълнителни обяснения във връзка с тях;

3. всички важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет;

4. вероятното бъдещо развитие на предприятието;

5. действията в областта на научноизследователската и развойната дейност;

6. информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговския закон;

7. наличието на клонове на предприятието;

8. използваните от предприятието финансови инструменти, а когато е съществено за оценяване на активите, пасивите, финансовото състояние и финансовия резултат, се оповестяват и:

а) целите и политиката на предприятието по управление на финансовия риск, включително политиката му на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането;

б) експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

Чл. 40. (1) Предприятията от обществен интерес по § 1, т. 22, букви "а", "б" и "в" от допълнителните разпоредби включват в своя доклад за дейността декларация за корпоративно управление съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

(2) Декларацията за корпоративно управление може да бъде представена като:

1. отделен доклад, публикуван заедно с доклада за дейността;

2. документ, който е обществено достъпен на интернет страницата на предприятието.

Чл. 41. Големите предприятия, които са предприятия от обществен интерес и които към 31 декември на отчетния период надвишават критерия за среден брой служители през финансовата година от 500 души, включват в доклада за дейността си нефинансова декларация по чл. 48.

Чл. 42. (1) Микро- и малките предприятия, които не подлежат на задължителен независим финансов одит, могат да не изготвят доклад за дейността, при условие че информацията относно придобиването на собствените им акции, изисквана от чл. 187д от Търговския закон, е оповестена в приложението към годишния финансов отчет или в бележка под линия към съставения счетоводен баланс.

(2) Алинея 1 не се прилага за инвестиционните дружества и финансовите холдингови дружества, категоризирани като микро- или малки предприятия.

Чл. 43. Микро-, малките и средните предприятия могат да не включват в доклада за дейността нефинансова информация.

Раздел II.

Консолидиран доклад за дейността

Чл. 44. Предприятие майка, задължено да съставя консолидиран финансов отчет по реда на чл. 31, изготвя консолидиран доклад за дейността.

Чл. 45. Консолидираният доклад за дейността съдържа информацията, изисквана по чл.

39 - 41 при отчитане на съществените корекции в резултат на специфичните характеристики на консолидирания доклад за дейността, като информацията се представя по начин, улесняващ преценката на състоянието на консолидираните предприятия като цяло.

Чл. 46. Когато предприятие майка е задължено да изготвя годишен доклад за дейността и консолидиран доклад за дейността, двата доклада могат да бъдат изготвени като един доклад.

Чл. 47. В консолидирания доклад за дейността се прилагат следните корекции на информацията, изисквана по реда на чл. 39 - 41:

1. при отчитане на данни за придобитите собствени акции и дялове в консолидирания доклад за дейността се посочват броят и номиналната стойност, а ако такава липсва - отчетната стойност на всички акции и дялове на предприятието майка, притежавани от предприятието майка, неговите дъщерни предприятия или от лица, които действат от свое име, но за сметка на някое от тези предприятия;

2. при оповестяване на системите за вътрешен контрол и управление на риска в декларацията за корпоративно управление се включва позоваване на основните характеристики на системите за контрол и управление на риска за консолидираните предприятия като цяло.

Раздел III. Нефинансова декларация

Чл. 48. (В сила от 01.01.2017 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Нефинансовата декларация съдържа информация в степен, необходима за разбиране на развитието, резултатите, състоянието на предприятието и въздействието на неговата дейност, отнасяща се като минимум до екологичните и социалните въпроси и въпросите, свързани със служителите, зачитането на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Нефинансовата декларация включва и:

1. кратко описание на бизнес модела на предприятието;
2. описание на политиките, следвани от предприятието по отношение на въпросите по ал. 1, включително извършените процеси на надлежна проверка;
3. резултата от политиките по т. 2;
4. основните рискове, свързани с въпросите по ал. 1 и имащи отношение към дейностите на предприятието, включително, когато е приложимо и пропорционално, неговите стопански отношения, продукти или услуги, които има вероятност да предизвикат неблагоприятни въздействия в тези области, и начина, по който предприятието управлява тези рискове;
5. нефинансови ключови показатели за резултата от дейността, имащи отношение към конкретната стопанска дейност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато предприятието няма или не следва политиките по отношение на един или няколко от въпросите по ал. 1, нефинансовата декларация представя ясно и аргументирано обяснение за това.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Нефинансовата декларация по ал. 1 включва по целесъобразност и препратки и допълнителни обяснения за сумите, отчетени в годишните финансови отчети.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Предприятията могат да не публикуват информация за предстоящи промени в политиките си, които са в процес на договаряне, когато публикуването на подобна информация би довело до вреда на предприятието. Непубликуването на информацията в процес на договаряне не трябва да пречи на обективното разбиране за развитието, резултатите, състоянието на предприятието и въздействието на неговата дейност върху екологията и социалните въпроси. Когато такава информация не се публикува,

ръководителят и членовете на управителния и надзорния орган на предприятието трябва да представят аргументирано становище за причините, по които информацията не е публикувана.

(6) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) При оповестяване на информацията, изисквана по ал. 1 и 2, предприятията могат да се позовават на национални, основани на нормите на Европейския съюз, или международни рамки, като уточняват на коя конкретно рамка са се позовали.

Чл. 49. (В сила от 01.01.2017 г.) Предприятията са изпълнили задължението за изготвяне на нефинансова декларация, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) в доклада за дейността са включени информация и анализ по чл. 48, ал. 1 и 2;

2. е изготвен отделен доклад за информацията, изисквана за нефинансовата декларация, при условие че този доклад:

а) се публикува заедно с доклада за дейността;

б) (изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) е общественодостъпен в срок до 30 септември на следващата година на интернет страницата на предприятието, като това обстоятелство се посочва в доклада за дейността.

Чл. 50. (В сила от 01.01.2017 г.) Предприятие, което е дъщерно предприятие, не изготвя нефинансова декларация, ако предприятието и неговите дъщерни предприятия са включени в консолидирания доклад за дейността или в отделния доклад на друго предприятие, съставени в съответствие с изискванията на този закон.

Раздел IV.

Консолидирана нефинансова декларация

Чл. 51. (В сила от 01.01.2017 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) (1) Предприятия от обществен интерес, които са предприятия майки в голяма група, която към 31 декември надхвърля на консолидирана основа критерия за среден брой на служителите през финансовата година от 500 души, включват в консолидирания доклад за дейността консолидирана нефинансова декларация, съдържаща информация в степен, необходима за разбиране на развитието, резултатите, състоянието на групата и въздействието на нейната дейност, отнасяща се като минимум до екологичните и социалните въпроси и въпросите, свързани със служителите, зачитането на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите, включително:

1. кратко описание на бизнес модела на групата;

2. описание на политиките, следвани от групата по отношение на въпросите по ал. 1, включително извършените процеси на надлежна проверка;

3. резултата от политиките по т. 2;

4. основните рискове, свързани с въпросите по ал. 1 и имащи отношение към дейностите на групата, включително, когато е приложимо и пропорционално, нейните стопански отношения, продукти или услуги, които има вероятност да предизвикат неблагоприятни въздействия в тези области, и начина, по който групата управлява тези рискове;

5. нефинансови ключови показатели за резултата от дейността, имащи отношение към конкретната стопанска дейност.

(2) Когато групата няма или не следва политиките по отношение на един или няколко от въпросите по ал. 1, консолидираната нефинансова декларация представя ясно и аргументирано обяснение за това.

Чл. 52. (В сила от 01.01.2017 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Разпоредбите на чл. 48, ал. 4 - 6 и чл. 49 се прилагат и за консолидираната нефинансова декларация.